

**Certificate in Biblical Studies
BS300 Heroes and Judges**

**BS304 Lakbay Wilderness 3
Conrad Jun Tolosa**

Patuloy na naglakbay ang mga Israelita tungo sa lupang pangako. Hindi sila pinayagan ng Hari ng Edom na makiraan sa kanilang teritoryo. Kaya sila ay umikot, naglakbay sa Kadesh hanggang makarating sa Mount Hor. Sa bundok na ito namatay si Aaron at ang pumalit sa kanya ay ang kanyang anak na si Eleazar.

Gumawa ng panata sa Panginoon ang mga Israelita na wawasakin nila ang lungsod ng Arad. Pinakinggan sila ng Panginoon kaya ito ang unang tagumpay nila laban sa mga Canaanites.

Mula sa Bundok ng Hor, nagpatuloy ang mga Israelita patungong Red Sea upang iwasan ang Edom. Nagreklamo at nainip ang mga Israelita kaya sila ay pinadalhan ng Panginoon ng mga makamandag na ahas at marami sa kanila ang namatay. Inamin ng mga Israelita na sila ay nagkasala kaya inutusan ng Panginoon si Moses na gumawa ng ahas na tanso at ilagay ito sa dulo ng isang mahabang kahoy. Ang sinumang natuklaw ng ahas ay dapat tumingin sa ahas na tanso upang hindi siya mamamatay.

Nanirahan ang mga Israelita sa lupain ng mga Amorites nang matalo nila si Haring Sihon, na hindi nagbigay ng pahintulot sa kanila upang makiraan sa kanyang teritoryo. Si Haring Og ay natalo din ng mga Israelita sa Edrei. Wala silang itinirang buhay at sinakop nila ang lupain.

Census ulit

Nagpa-census muli ang Panginoon kina Moses at Eleazar. Mula sa bagong talaan na isinagawa sa Moab, wala na ang mga taong naitala noon nila Moses at Aaron sa wilderness ng Sinai. Katulad ng sinabi ng Panginoon, ang mga taong yaon ay mamamatay sa wilderness at wala ni isa sa kanila ang matitira maliban kina Joshua at Caleb.

Pinaakyat ng Panginoon si Moses sa Bundok ng Abarim upang tanawin niya ang lupaing ibibigay ng Panginoon sa mga Israelita. Pagkatapos niyang tanawin ang lupain, hiniling ni Moses sa Panginoon na pumili ng isang taong mangunguna sa Israel upang ang sambayanan ay hindi matulad sa mga tupang walang pastor. Pinili ng Diyos si Joshua bilang kahalili ni Moses.

Laban Midianites. Naghanda sila Moses sa pakikipagdigma laban sa mga Midianites upang maigawad ang parusa ng Panginoon sa kanila. Tulad ng utos ng Panginoon kay Moses, nilusob nila ang mga ito at pinatay ang lahat na lalaki kasama ang limang hari ng Midian. Pati mga babaeng nakisiping sa lalaki ay pinatay din. Binihag nila ang mga bata at mga babaeng hindi pa nasisipangan, at sinamsam ang lahat ng kanilang ari-arian. Sinunog nila ang buong lungsod.

Ang mga angkan nina Reuben at Gad ay nag-settle na sa Gilead sapagkat ang lupain ay nababagay sa dami ng kanilang livestock. Isinaayos muna nila ang kanilang livestock at lahat ng mga bata at kanilang asawa

bago sila muling sumama upang ipagpatuloy ang pananakop sa ibang bahagi ng lupang ibinigay ng Panginoon sa Israel.

Nang sila'y nasa kapatagan ng Moab, sinabi ng Panginoon kay Moses na palalaysin nila ang lahat ng mga naninirahan sa lupain pagkatawid nila ng Jordan papuntang Canaan. Dudurugin nila ang kanilang mga rebulto. Sasakupin nila ang mga lupaing iyon at doon sila titira sapagkat ibinibigay ng Panginoon sa kanila ang lupaing iyon. Hahatiin nila ang lupain at ang paghahati ay ibabatay ayon sa laki ng bawat lipi. At kung hindi nila ito gagawin ay ipalalaspas sa kanila ng Panginoon ang parusang dapat ay para sa mga Canaanites.

Sina Eleazar at Joshua ang namahala sa pagpaparte sa lupain. At pumili si Moses ng isang pinuno sa bawat lipi para makatulong sa pagpaparte sa lupain. Ito ang mga pinuno na kanilang napili: Caleb, Shemuel, Elidad, Bukki, Hanniel, Kemuel, Elizaphan, Paltiel, Ahihud at Pedahel. Ang mga Levites ay binigyan ng 48 na lungsod.

Tawid Ilog Jordan

Pagtawid ng mga Israelita sa Ilog Jordan patungong Canaan, pumili sila ng anim na lungsod-kanlungan na matatakbuhan ng sinumang makapatay ng di sinasadya, maging Israelita man ito o isang dayuhan. Doon siya magtatago habang nililitis pa ang kanyang kaso upang hindi siya mapatay ng malapit na kamag-anak na nais maghiganti.

Ito ang mga batas at tuntuning ibinigay ng Panginoon sa Israel sa pamamagitan ni Moses. Ang babaeng may minana sa kanyang ama ay kailangang kumuha rin ng mapapangasawa mula sa kanyang lipi upang hindi malipat sa ibang lipi ang kaparte ng kanilang ama. Ang kaparte ng alinmang lipi ay hindi maaaring ilipat sa ibang lipi, pananatilihin ng bawat lipi ang kani-kanilang bahagi.

Ang Aklat ng Deuteronomy

Ang Deuteronomy ay mga pahayag ni Moses patungkol sa lakbayin ng mga Israelita magmula nang sila ay utusan ng Panginoon na lumisan mula sa Mount Horeb upang magtungo sa lupang Kanyang ipinangako sa kanilang mga ninuno.

Ang mga kasama ni Moses rito ay ang bagong henerasyon ng mga Israelita na papasok sa promised land na walang alam patungkol sa karanasan ng kanilang ninuno sa pagtawid sa Red Sea.

Inulit sa aklat na ito ang pagbibigay ng Panginoon kay Moses ng mga batas at tuntunin – ang 10 utos, ceremonial at sacrificial laws, mga piyesta at ang araw ng Sabbath. Ang lahat ng ito ay ibinigay sa bagong henerasyon.

Ang mga huling chapters ng Aklat ng Deuteronomy ay nagpapahayag ng mga instructions patungkol sa paggawad ng katarungan, paglalagay ng mga hari, ang mga bahagi ng pari, ang mga itinalagang lungsod kanlungan, mga tuntunin sa pagsaksi at pakikipagdigma, pagpapasya sa mga krimen na hindi malutas, mga anak na matitigas ang ulo, at marami pang iba.

Kung sila ay lubusang makikinig sa tinig ng Panginoon at susunod sa Kanyang kautusan, ang pagpapala ay darating sa kanila. Subalit kung hindi sila lubusang susunod sa Panginoon, susumpain sila sa loob at

labas ng lungsod. Susumpain ang kanilang mga supling at bunga ng kanilang pananim. Padadalhan sila ng mga salot.

Tinipon ni Moses ang lahat ng mga Israelita sa lupain ng Moab upang makipagtipan sa Panginoon at tatakan ng sumpa bilang katibayan na sila ay Kanyang bayan at Siya naman ang kanilang Diyos gaya ng pangako Niya sa kanila at sinumpaang mga ninuno.

Ang mga lihim na bagay ay sa Panginoon lamang, ngunit ang mga bagay na nahahayag ay para sa atin at ating mga anak upang ito ay sundin.

Dalawang bagay lamang ang pagpipilian ng mga Israelita. Una, kung sila ay susunod sa mga utos ng Panginoon, lalakad sa Kanyang mga landas, susundin ang Kanyang mga tuntunin, sila ay mabubuhay at dadami at pagpapalain sa lupaing kanilang aariin. Pangalawa, kung sila ay tatalikod at susuway sa Panginoon, sasamba sa ibang diyos, tiyak na sila ay malilipol. Hindi sila mabubuhay nang mahaba sa lupaing kanilang aariin.

Sinabi ni Moses sa mga Israelita na hindi siya makapapasok sa lupang ipinangako ng Panginoon sa kanilang mga ninuno. Subalit ang Panginoon mismo ang mangunguna sa kanila sa pagtawid ng Jordan. Wawasakin Niya ang mga bansa at sasakupin nila ang lupain sa pamumuno ni Joshua.

Sinulat ni Moses ang batas at ibinigay sa mga saserdote na nagdadala ng kaban ng tipan. Inutos niya na sa tuwing katapusan ng ikapitong taon, babasahin ng mga saserdote ang mga batas na ito sa buong Israel upang marinig nila at matutong magkaroon ng takot sa Panginoon at siguruhing sundin ang mga nakasaad sa batas.

Ang pagtatalaga kay Joshua

Pinapunta ng Panginoon sina Moses at Joshua sa Toldang Tipanan upang itatalaga si Joshua. Ang Panginoon ay nagpakita sa anyo ng pillar of cloud. Pinasulat ng Panginoon si Moses ng isang awit upang ituro sa mga Israelita. Ito ay aawitin nila upang magsilbing saksi ng Panginoon laban sa kanila sapagkat alam ng Panginoon na kapag naroon na sila sa lupang pangako, sila ay mananagana, babaling sa ibang diyos, itatakwil Siya at sisira sa Kanyang tipan.

Pinaakyat ng Panginoon si Moses sa bundok ng Abarim sa Mount Nebo hanggang tuktok ng Pisgah na nasa lupain ng Moab upang ipatanaw ang lupa ng Canaan na aariin ng Israel. Sinabi din ng Panginoon sa kanya na sa bundok na iyon siya mamamatay.

Binasbasan ni Moses ang bawat lipi ng Israel bago siya namatay. Si Moses ay 120 years old nang siya ay pumanaw, malinaw ang mga mata at malakas ang pangangatawan. Walang propeta na nabuhay sa Israel na katulad ni Moses na kilala ng Diyos ng mukhaan.

Multiple Choice:

1. Piliin ang maling pangungusap.
 - a. Nagtagumpay ang mga Israelita laban sa mga Canaanites dahil matapang at magiting ang kanilang mga sundalo.
 - b. Wala sa dating henerasyon ang nakapasok sa lupang pangako maliban kina Joshua at Caleb.
 - c. Nagtiwala at sumunod ang mga Israelita sa Diyos kaya sila nagtagumpay sa pagsakop sa lupain na ipinangako ng Diyos.

2. Ano ang magiging resulta ng pagsunod ng mga Israelita sa mga utos ng Panginoong Diyos?
 - a. Sila ay pagpapalain ng mga lupaing higit pa sa pinangako ng Diyos kay Abraham.
 - b. Sila ay mabubuhay ng marangya.
 - c. Sila ay mabubuhay ng mapayapa at pagpapalain sa lupaing aariin.

3. Alin sa mga sumusunod ang hindi sinabi ng Diyos kay Moses noong ang bayan Niya ay dumating sa kapatagan ng Moab ?
 - a. Palayasin nila ang lahat ng mga naninirahan sa lupain maliban sa mga bata.
 - b. Durugin ang kanilang mga rebulto.
 - c. Hatiin ang lupain batay sa laki ng lipi.

4. Bakit kinailangan iutos ni Moses sa mga saserdote na basahin ang batas sa buong Israel tuwing katapusan ng ikapitong taon?
 - a. Upang sila ay mapaalalahanan at matutong magkaroon ng takot sa Diyos at sundin ang mga batas.
 - b. Upang magsilbing saksi ng Panginoon laban sa kanila at hindi sirain ang kanilang tipan sa Diyos.
 - c. Upang patuloy silang makatanggap ng pagpapala mula sa Diyos.

5. Ang mahalagang bagay sa buhay na matutunan sa binasang aralin ay:
 - a. Ang Diyos ay mapagpala kahit hindi sumunod ang mga Israelita sa Kanyang mga utos at tagubilin.
 - b. Pinagpapala ng Diyos ang kanyang bayan kung sila ay susunod sa Kanya at sa tuwing susuway ay may kaparusahang nakakabit ito.
 - c. Ang pagsunod at pagsuway ni Moses at ng mga leaders ng bawat lipi ang magiging basehan ng pagpapala at parusang tatamuhin ng mga Israelita.